

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій Жильцов

« 25 » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум з психологічного консультування

Змістовий модуль «Техніки консультування»

для студентів

спеціальності	<u>053 Психологія</u>
освітнього рівня	<u>другого (магістерського)</u>
освітньої програми	<u>053.00.02 Практична психологія</u>
спеціалізації	<u>Консультаційна психологія</u>

Київ – 2022

Розробники: Миколенко Наталія Валеріївна, викладач кафедри практичної психології.

Викладачі: Миколенко Наталія Валеріївна, викладач кафедри практичної психології.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри практичної психології.

Протокол від 30.08.2021 р. № 10

Завідувач кафедри _____ (Ольга Лозова)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми з практичної психології магістерського рівня вищої освіти
____.____. 20__ р.

Керівник освітньої програми _____ (Ольга Лозова)
(підпис)

Робочу програму перевірено

01.02.2022 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман Павлюк)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	5	5
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	40	52
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу є забезпечення професійної компетентності у сфері психоконсультативної діяльності засобами систематизації академічних знань та навичок практичної діяльності магістрів в сфері консультативної психології.

Завдання курсу:

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.02 Практична психологія підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Практикум з психологічного консультування» забезпечує **формування таких загальних та фахових компетентностей:**

ЗК 1. Світоглядна. Наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії. Збереження національних духовних традицій.

ЗК 2. Громадянська. Здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України. Повага до Батьківщини, народу, держави, символіки, традицій, мови. Здатність застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю.

ЗК 3. Комунікативна. Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, Володіння навичками комунікації іноземною мовою.

ЗК 4. Інформаційна. Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до ефективного використання інформаційних технологій в професійній діяльності.

ЗК 6. Самоосвітня. Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Уміння застосовувати сучасні психологічні методи і технології для особистісного та професійного зростання. Здатність навчатися, робити кар'єру. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.

ЗК 7. Креативна. Здатність продукувати нові ідеї. Уміння застосовувати знання та розуміння для розв'язання змодельованих психологічних проблем, побудови психологічних гіпотез.

ФК 3. Методологічна. Уміння методологічно обґрунтовувати характер психопрактичної допомоги, визначати її обсяг, необхідний клієнтові.

ФК 5. Стратегічна. Уміння добирати доречну стратегію психопрактичної діяльності на підставі аналізу власних базових компетенцій і клієнтського запиту.

ФК 9. Прогностична. Здатність прогнозувати та програмувати ефективні результати психопрактичної допомоги клієнтові, вміння здійснювати психопрогнозування психічних станів та подальшої етимології клієнта.

ФК 10. Психопрактична. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК 12. Адаптивна. Здатність приймати фахові рішення у складних кризових умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК 13. Когнітивна гнучкість. Здатність до аналітико-синтетичної діяльності та гнучкості у прийнятті адекватних дійсності рішень.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.02 Практична психологія підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Практикум з психологічного консультування» забезпечує оволодіння такими **програмовими результатами навчання:**

ПРН 2-з.

Здатність до аналізу, оцінки та врахування ментальності клієнта у консультативному процесі.

ПРН 5-з.

Володіння знаннями основних психологічних аспектів кризової психології (форм та методів роботи кризового психолога).

ПРН 2-с.

Здатність реалізувати в психологічному консультуванні та психокорекційній роботі різні методологічні підходи щодо профілактики, попередження та подолання проявів віктимної поведінки у суспільстві.

ПРН 3-с.

Здатність відтворити знання основних психологічних аспектів кризової психології. Уміння ефективно застосовувати доречні психологічні форми та методи роботи по відношенню до трансформаційної ситуації у суспільстві.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Специфіка організації психологічного консультування							
Тема 1. Етапи консультативного процесу	22	2	-	-	-	-	20
Тема 2. Основні процедури на різних етапах консультативної взаємодії	4	-	-	4	-	-	
Модульний контроль	2						
Разом	28	2	-	4	-	-	20
Змістовий модуль 2. Особливості застосування технік психологічного консультування							
Тема 3. Знайомство та встановлення контакту з клієнтом.	12	-	-	2	-	-	10
Тема 4. Збір інформації та аналіз проблемної ситуації.	2	-	-	2	-	-	
Тема 5. Постановка психотерапевтичної мети.	5	-	-	2	-	-	5
Тема 6. Пошук способів вирішення проблеми.	7	-	-	2	-	-	5
Тема 7. Погодження плану дій та завершення бесіди.	2	-	-	2	-	-	
Модульний контроль	2						
Разом	32	-	-	10	-	-	20
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	60	2	-	14	-	-	40

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Ус ьо	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна

		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Специфіка організації психологічного консультування							
Тема 1. Етапи консультативного процесу	22	2	-	-	-	-	20
Тема 2. Зустріч з клієнтом та встановлення довірчого контакту	12	-	-	2	-	-	10
Модульний контроль	-						
Разом	34	2	-	2	-	-	30
Змістовий модуль 2. Особливості застосування технік психологічного консультування							
Тема 3. Збір інформації та аналіз проблемної ситуації.	13	-	-	2	-	-	11
Тема 4. Постановка психотерапевтичної мети.	13	-	-	2	-	-	11
Модульний контроль	-						
Разом	26	-	-	4	-	-	22
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	60	2	-	6	-	-	52

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Специфіка організації психологічного консультування

Лекція 1. Етапи консультативного процесу (2 год.)

Алгоритм психологічної консультації: процедури та техніки на різних етапах консультативної взаємодії. Знайомство, встановлення контакту. Прояснення запиту і аналіз проблемної ситуації. Переведення скарги в запит. Постановка психотерапевтичної мети. Пошук способів вирішення проблеми. Корекційний вплив. Завершення бесіди. Оцінка ефективності застосованих технік консультування.

Основні поняття теми: психологічне консультування; консультація; консультативний процес, скарга, запит, психологічна практика; алгоритм психологічної консультації.

Практичне заняття 1 - 2. Основні процедури на різних етапах консультативної взаємодії (4 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Особливості застосування технік психологічного консультування

Практичне заняття 3. Знайомство та встановлення контакту з клієнтом (2 год.)

Практичне заняття 4. Збір інформації та аналіз проблемної ситуації (2 год.)

Практичне заняття 5. Постановка психотерапевтичної мети (2 год.)

Практичне заняття 6. Пошук способів вирішення проблеми (2 год.)

Практичне заняття 7. Погодження плану дій та завершення бесіди (2 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	2	2	5	5
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	2	20	5	50
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		-	53	-	95
Загальний коефіцієнт перерахунку - 1,48					
Максимальна кількість балів :		148			
Розрахунок коефіцієнта: 148:100=1,48;		Коефіцієнт=1,48			

Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		-	27	-	37
Загальний коефіцієнт перерахунку - 1,48					
Максимальна кількість балів :		69			
Розрахунок коефіцієнта: $64:100=0,64$;		Коефіцієнт=0,64			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Тема 2. Основні процедури на різних етапах консультативної взаємодії.

Самостійна робота 1. (20 год.)

За результатами опрацьованих теоретичних джерел розробити алгоритм консультативного процесу: етапи, процедури, техніки, у вигляді наглядної схеми. Узагальнити знання про етапне протікання консультативного процесу. Продумати психотерапевтичне завдання кожного вказаного етапу та зобразити його піктограмою.

Тема 4. Збір інформації та аналіз проблемної ситуації.

Самостійна робота 2. (10 год.)

Скласти список основних понять або створити інтелект-карту до теми "Основні техніки психологічного консультування". Розкрити зміст зазначених понять (в інтелект-карті пояснення понять можуть бути дуже короткі або навіть піктографічні).

Тема 5. Постановка психотерапевтичної мети.

Самостійна робота 3. (5 год.)

Описати улюблену пору року (2-3 речення).

На основі даного опису написати по 3 приклади (конкретні запитання, або фрази) для застосування технік: уточнення; перефразування; прояснення; відображення почуттів; резюмування.

Тема 7. Погодження плану дій та завершення бесіди.

Самостійна робота 4. (5 год.)

Описати 3 способи оцінки ефективності проведеного консультування.

Перерахувати основні умови успішного проведення психологічного консультування.

Критерії оцінювання:

1. Подана студентом робота повністю відповідає поставленому завданню – 2 б.
2. Всі завдання самостійної роботи виконані повністю – 1 б.
3. В роботі виконано глибокий аналіз інформації – 1 б.
4. Робота подана на перевірку вчасно – 1 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Формою модульного контролю є тестові завдання. За кожну правильну відповідь на завдання студент отримує один бал. Максимальний бал за модульну контрольну роботу – 25 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Не передбачено навчальним планом

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7.2 Навчально-методична картка змістовного модуля дисципліни «Практикум з психологічного консультування» для заочної форми навчання

Разом: 60 год., 2 год. – лекції, 6 год. – практичні заняття, 52 год. – самостійна робота.

Кількість балів за модуль 148					
Модулі	Модуль I Специфіка організації психологічного консультування			Модуль II Особливості застосування технік психологічного консультування	
Кількість балів	27 балів			37 балів	
Теми лекції	Етапи консультативного процесу (1 бал)				
Теми семінарів					
Бали відвідування					
Теми практичних	Зустріч з клієнтом та встановлення довірчого контакту (11балів)		Збір інформації та аналіз проблемної ситуації (11балів)		Постановка психотерапевтичної мети (11балів)
Самостійні роботи	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Розрахунок: $64:100 = 0.64$. Коефіцієнт перерахунку - 0, 64					

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування. – Навч. посіб. – К. : Ніка-Центр. 2011.
2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування. – К.: Ніка-Центр. 2019. 400 с.
3. Основи психологічного консультування : лекційний курс. Якимчук Б.А., Якимчук І.П. Умань: ПП Жовтий О. О. 2013. 204 с.
4. Панок В.Г. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування : навч. посібник/ В. Г. Панок, Я. В. Чаплук, Я. Ф. Андрєєва / за заг.ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. 2019. 384 с.
5. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. — Навч. посібн. Модульно-рейтинговий курс. К.: ВД «Професіонал». 2017.

Додаткова:

6. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування клієнтів при трансформації часової перспективи внаслідок травматизації. Проблеми екстремальної та кризової психології. Зб. наук. праць. Вип. 19. Харків : НУЦЗУ. 2016. С. 3-12.
7. Білошицька Т. Ю. Порівняльний аналіз психологічного та педагогічного консультування. Педагогічний дискурс : зб. наук. Праць. Хмельницький : ХГПА, 2013. Вип. 14. С.73-78.
8. Васьківська С.В. Соціально-психологічний супровід клієнтів: Технологія ведення консультативного діалогу. К.: В. Главник. 2013.
9. Федоренко Р. П., К. І. Шкарлатюк Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки. 2012.
10. Яковенко, С.І., Гурлева, Т.С. Можливості дистанційного консультування в утруднених умовах життя Актуальні проблеми психології. Методологія і теорія психології. 2020. №3 (14). С. 378-390.